

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Ifølge de nu gældende Regler ansættes og afskediges Fuldmægtigene hos Underretsdommere og Retsskrivere udenfor København af vedkommende Embedsmænd selv; men Amtets Konstitution udkræves i Henhold til Pl. af 25. Juli 1820 til Udførelsen af visse nærmere omhandlede Embedsforretninger paa Dommernes An- og Tilsvær. Ved Lovene om Vederlag for Kontorudgifter til Retsbetjentembederne er der for hvert Embede normeret et Antal Fuldmægtige og Løn for disse (i de senere Aar som Regel 1,000 Kr. for hver Fuldmægtig); men i Virkeligheden afviger baade Fuldmægtigenes Antal og Lønfordelingen saavel mellem Fuldmægtigene indbyrdes som mellem Fuldmægtigene og det øvrige Kontorpersonale ikke ubetydeligt fra de normerede Regler, alt efter det Omfang, i hvilket der af en eller flere Fuldmægtige ved Embedet drives private juridiske Forretninger.

Det foreliggende Lovforslag har i det væsentlige til Formaal at skabe faste og klare Regler for de hos Underretsdommere og Retsskrivere ansatte Fuldmægtiges Stilling og særlig at afskære disse fra for Betaling at udføre private juridiske Forretninger. Dette sidste Spørgsmaal er (af gammel Dato. Ved Justitsministeriets Cirkulære af 6. Marts 1862 blev det forbudt fastlønnede Retsbetjentes Fuldmægtige i Kontortiden at udøve privat Praksis; men allerede i 1871 indgav Bestyrelsen for den almindelige Sagførerforening Andragende til Justitsministeriet om, at dette Forbud maatte blive udvidet til at være af mere almindelig Art og navnlig til at gælde ogsaa udenfor Kontortiden, hvilket gav Anledning til Justitsministeriets Cirkulære af 4. Juli 1873; de i disse samt senere Cirkulærer fra Justitsministeriet (saaledes f. Eks. Cirkulære af 6. November 1891, 23. August 1897, 22. Oktober 1902 og 15. Oktober 1908) indeholdte Bestemmelser danne Grundlaget for de hidtil gældende Regler angaaende dette Forhold.

Ved Behandlingen af Forslaget til Lov om Rettens Pleje har Spørgsmaalet ligeledes været fremmet; i det Forslag, der fremlagdes i Folketinget i Oktober 1902 og vedtoges i dette Ting i December s. A.,

fandtes i § 31 følgende Bestemmelse: „Ingen fast Medhjælper for en Dommer maa, saa længe han er i denne Stilling, drive Forretning med Retshjælp, Inkassation, Prioritetsordning, Dokumentaffattelse eller lignende.“ Et Mindretal af det af Landstinget i 1903 nedsatte Udvalg stemte for Bibeholdelse af denne Bestemmelse; men Flertallet kunde, ihvorvel det i Princippet var enigt med Mindretallet, ikke gaa med til Bestemmelsen af Frygt for den med en Ændring i den bestaaende Tilstand følgende betydelige Forøgelse af Statens Udgifter til Retsplejen, jfr. herved Rigsdagstidenden for 1903—04, Tillæg B. Spalte 14 og 18. Udtalelser af lignende Art findes i den af Landstingsudvalget den 23. Marts f. A. afgivne Betænkning i Bemærkningerne til Lovforslagets § 17, 3die St., jfr. Rigsdagstidenden for 1907—08, Tillæg B. II. Sp. 2412.

Begge Tingene have saaledes i *Princippet* givet et Lovforslag som det foreliggende, hvorved de hos Underretsdommere og Retsskrivere ansatte Fuldmægtiges Adgang til private juridiske Forretninger afskæres, deres Tilslutning, og der kan formentlig heller ikke være nogen Tvivl om, at de nu gældende Regler have væsentlige Ulemper. Man behøver blot her at pege paa, at de Fuldmægtige, der drive private juridiske Forretninger, og som stundom afgive hele deres Løn til de andre Fuldmægtige eller Kontorpersonalet, vanskeligt kunne undgaa at føle større Interesse for deres private Forretninger end for Embedsforretningerne, der saaledes komme i anden Række; det maa i det hele siges, at Fuldmægtigen ved at udøve privat Virksomhed, sættes i en Dobbeltstilling, der indeholder Fare for Misbrug. Eksempelvis skal nævnes, at Fuldmægtigen saaledes som Retsskriver skal bedømme det Dokument, han selv har affattet, undersøge, om Retsanmærkning bør gives og beregne Stempelafgiften. Ofte vil Fuldmægtigen, navnlig 1ste Fuldmægtigen, være konstitueret i Embedet — enten paa eget eller paa vedkommende Embedsmands Ansvar —, og som Dommer eventuelt komme til at bedømme de af ham som privat Person foretagne Ekspeditioner. Et saa-